

Карапузова Наталія Дмитрівна
– кандидат педагогічних наук,
професор, професор кафедри
початкової освіти, природничих і
математичних дисциплін та
методик їх викладання
Полтавського національного
педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
Підкова Жанна – здобувач
ступеня вищої освіти «магістр»
психолого-педагогічного
факультету Полтавського
національного педагогічного
університету
імені В. Г. Короленка

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНІ ЗАВДАННЯ З МАТЕМАТИКИ НА МІЖПРЕДМЕТНІЙ ОСНОВІ

Диференційований підхід у навчанні, ключовою позицією якого є врахування психологічних особливостей учнів є одним із необхідних проявів особистісної орієнтації навчально-виховного процесу сучасної української школи.

Думку про необхідність диференційованого підходу до навчальної діяльності школярів не раз висловлював у своїх працях В. Сухомлинський: «До кожного учня треба підійти, побачити його труднощі, кожному дати тільки для нього призначене завдання».[2].

Ми вважаємо, що для повноцінної реалізації міжпредметних зв'язків на уроках математики у початковій школі необхідно враховувати саме диференційований підхід до учнів. Адже міцне і свідоме засвоєння матеріалу з математики можливе за правильної організації навчально-виховного процесу, коли кожен учень розв'язує завдання, яке має певний рівень складності, але посильне для нього.

Диференційовані завдання міжпредметного характеру мають бути постійним засобом навчання, а їх зміст і методика визначаються за результатами вивчення готовності дітей до навчання. Суттєвим для утворення типологічних груп є психологічні та розумові відмінності школярів. Диференціація учнів має відповідати умовам фронтальної, групової, парної та індивідуальної форм організації навчання, які б створювали можливості для активізації навчально-пізнавальної діяльності кожної дитини .

Учитель також повинен зважити, на якому етапі уроку буде доцільним застосувати міжпредметні завдання, чітко продумати, чи є підстави використати диференціацію таких завдань. Вдале поєднання пізнавального характеру вправ та творчості учня при вирішенні таких завдань дозволить досягти поставленої мети уроку.

Кожній дитині важливо дати не тільки знання, а й способи їх здобуття. Прийоми диференційованих завдань можна звести до таких: диференціації за ступенем складності завдань, диференціація за ступенем самостійності учнів, диференціація за обсягом [1].

Міжпредметну диференціацію можна проводити як за складністю завдань, так і за самостійністю їх виконання, коли поступово змінюється міра допомоги вчителя. Це дає можливість не допустити відставання дітей, запобігти труднощам, підтримати невстигаючого, поступово переводячи його від колективних форм роботи до самостійних.

Довела свою ефективність на уроці диференціація за складністю завдань. Рівень засвоєння обчислювальних навичок у школярів різний і залежить від багатьох факторів. Зокрема, при поясненні нової теми міжпредметного характеру важливо забезпечити індивідуальний темп просування дитини вперед, допомогти кожній дитині включитись у навчальний процес. Не менш важливою є міжпредметна диференціація завдань під час первинного закріплення знань. Якщо вчасно підтримати слабого учня на цьому етапі уроку математики, то вже на наступному уроці він краще засвоюватиме новий матеріал.

Отже, диференційований підхід при реалізації міжпредметних зв'язків передбачає врахування індивідуальних особливостей кожного учня в умовах групування дітей. Кожен учень прагне досягти мети своїми зусиллями. Клас працює як одне ціле, і в той самий час кожен іде своєю стежиною. За такої форми є можливість підійти до найслабкіших, спокійно працювати з ними безпосередньо на уроці і, водночас, розвивати здібності сильних учнів. Адже ефективність уроку – це не кращі відповіді окремих учнів, а гарні знання всіх. Цілеспрямована систематична праця учнів і вчителя, поетапне використання міжпредметних диференційованих завдань дають позитивний результат, визначають перспективу розвитку кожної дитини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Логачевська С.П. Диференційоване навчання на уроках математики /С.П. Логачевська // Початкова школа. - 2001. - № 5. - С. 18-21., с. 16
2. Сухомлинский В. А. Избранные произведения : в 5 т. / В. А. Сухомлинский. – Киев : Радянська школа, 1979–1980. – Т. 2. – 124 с., Т. 1, с. 92

Зоя Крамська

аспірантка кафедри початкової освіти
Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Реформаційні зміни, що відбуваються нині у змісті початкової освіти, досить глибоко відображені в «Державному стандарті початкової освіти», що